

Odešel JUDr. Zdeněk Franc

Dne 3. ledna letošního roku jsme se rozloučili s JUDr. Zdeňkem Francem, který nás bohužel opustil v nedožitých 74 letech.

Narodil se 8. února 1927 v Prostějově. Po absolvování tamního klasického gymnázia vystudoval práva v Brně a posléze se věnoval společenským vědám, které přednášel na různých fakultách v Brně a

Praze. Když přešel na Ministerstvo školství, kde se stal pracovníkem Hospodářsko-administrativní správy vědeckých knihoven (HAS), seznámil se blíže s knihovnictvím. Zde velmi úspěšně a obětavě pomáhal knihovníkům zvláště v právní a ekonomické oblasti. Toto pracoviště bylo umístěno v Klementinu a dr. Franc si brzy doplnil své vzdělání absolvováním knihovnického dvouletého kurzu pro absolventy vysokých škol.

Po zrušení HASu přešel do Státní knihovny ČSSR a většinu svého života věnoval knihovnictví. Stal se vedoucím významného bibliografického pracoviště článků v českých časopisech. Už tehdy realizoval experiment se zpracováním bibliografie na počítači. Později se stal ředitelem Ústřední ekonomické knihovny (ÚEK), která byla tehdy součástí Státní knihovny ČSSR.

V roce 1968 dr. Franc aktivně podporoval pokrokový proud v naší společnosti, a proto byl zbaven nejen funkce ředitele ÚEK, ale i možnosti normálního knihovnického zaměstnání. Jeho činnost byla řešena až do konce sedmdesátých let jen „smlouvami o dílo“, a to jen omezeně. Přes tuto těžkou situaci vykonával vynikající odbornou činnost pro knihovny v Technickém ústředí knihoven. Věnoval se zvláště oblasti výstavby a zařízení knihoven. Rád se zabýval i historií, např. Klementina. Jeho pochopení pro technický pokrok i v oboru knihovnictví se uplatňovalo v osmdesátých letech ve Vědecko-technické společnosti při Státní knihovně ČSR, v níž se stal nakonec předsedou.

Po listopadu 1989 byl předsedou Občanského fóra Státní knihovny ČSR, resp. Národní knihovny, které pomohl přejít do demokratických poměrů. Byl též významným členem Svazu knihovníků a informačních pracovníků. V jeho rámci vykonával i v důchodu poradenskou činnost, zvláště v oblasti výstavby a zařízení knihoven. Účastnil se i zakládání Společnosti Národní knihovny, ve které pak dále pracoval.

Velmi rozsáhlá, kvalitní a tematicky široká byla jeho publikační činnost. Kromě jiných humanitních, ale i technických oborů bylo její těžiště v oblasti knihovnictví. Jsou to studie, články, bibliografie, recenze, metodické texty,

komentáře a překlady. Jeho specialitou byly i aktuální krátké zprávy o domácím i zahraničním knihovnictví, které zpracovával pro knihovnická periodika Čtenář a Národní knihovna – knihovnická revue.

Ač původně neknihovník, zařadil se svou rozsáhlou činností v oboru mezi významné osobnosti českého knihovnictví. Bude nám chybět nejen jako autor příspěvků, ale i jako člověk s velkým rozhledem, vždy ochotný vyslechnout, diskutovat či nezištně poradit.

PhDr. Kamil Groh
a redakce

Pro ilustraci širokého okruhu odborných zájmů dr. Z. France uvádíme následně výběr z jeho publikační činnosti v posledním desetiletí.

Výstavba a vybavení knihoven

Bezplatné konzultace SKIP knihovnám na úseku výstavby, rekonstrukcí a vnitřního vybavení / Zdeněk Franc
In: Bulletin SKIP. – Roč. 3, č. 1 (1994), s. 21.

Bude mít Národní knihovna novou budovu? / Zdeněk Franc
In: Informační bulletin Národní knihovny České republiky. – Č. 3 (1996), s. 25.

Budovy a vybavení státních vědeckých knihoven v ČR / Zdeněk Franc
In: Informace TÚK. – Roč. 19, č. 3–4 (1990), s. 10–18.

Dva pohledy na novou budovu SVK v Českých Budějovicích / Zdeněk Franc, Květa Cempírková
In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 43, č. 8/9 (1991), s. 262–263.

Dvacet let informací TÚK / Zdeněk Franc
In: Informace TÚK. – Roč. 21, č. 1 (1992), s. 30–32.

Fasáda do Křižovnické / Zdeněk Franc
In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 2 (1992), s. 11.

Jak dál v technických službách knihovnám / Zdeněk Franc
In: Informace TÚK. – Roč. 21, č. 4 (1992), s. 8–15.

K nucenému stěhování knihoven / Zdeněk Franc
In: Informace TÚK. – Roč. 20, č. 1 (1991), s. 10–20.

K výstavbě budov knihoven v České republice / Zdeněk Franc
In: Knihovní obzor : čtvrtletník Státní vědecké knihovny Olomouc. – Roč. 2, č. 3 (1994), s. 3–11.

Konzultace SKIP k výstavbě, adaptacím a vybavování knihoven – zkušenosti z prvních měsíců : Technický servis knihovnám a jejich zásobování [seminář]. Praha, 12.05.1994 / Zdeněk Franc
In: Duha. – Roč. 8, č. 3 (1994), s. 11–12.

Konzultace SKIP v Klementinu / Zdeněk Franc
In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 6 (1994), s. 30–31.

Prostorové zabezpečení knihoven v ČR : Knihovny současnosti '94 [konference]. Hradec Králové, 15.11.1994–16.11.1994 / Zdeněk Franc
In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 47, č. 3 (1995), s. 92–94.

Rok bezplatných konzultací SKIP knihovnám / Zdeněk Franc
In: Bulletin SKIP. – Č. 3/4 (1994), s. 23–24.

Zahraníční knihovny a knihovnictví

Bulletin SKIP o zahraničním knihovnictví / Zdeněk Franc
In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 49, č. 6 (1997), s. 216.

Bulletin Spolku slovenských knihovníků / Zdeněk Franc
In: Bulletin SKIP. – Roč. 2, č. 2 (1993), s. 10–11.

Bulletin Spolku slovenských knihovníků / Zdeněk Franc
In: Bulletin SKIP. – Roč. 5, č. 1 (1996), s. 28.

40 let Národní knihovny Kanady / Zdeněk Franc
In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 5, č. 1 (1994), s. 55.

Informace o legislativě a řízení národních knihoven / Zdeněk Franc
In: Nepravdivý bulletin : Společnost Národní knihovny České republiky. – Roč. 1, č. 2 (31.03.1996), nestr.

Informační prameny o polském knihovnictví u nás / Zdeněk Franc
In: Bulletin SKIP. – Roč. 5, zvl. č. Polské knihovnictví (1996), s. 17–19.

Jihoafrické knihovnictví / Zdeněk Franc
In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 46, č. 4 (1994), s. 137–138.

Jihokorejská Národní knihovna / Zdeněk Franc
In: Národní knihovna : knihovnická revue. – Roč. 7, č. 6 (1996), s. 232.

Knihovnické spolky a svazy v Německu / Zdeněk Franc
In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 48, č. 6 (1996), s. 225–226.

Lotyšská národní knihovna / Zdeněk Franc
In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 4, č. 2 (1993), s. 97.

Národní a univerzitní knihovna Islandu / Zdeněk Franc
In: Národní knihovna : knihovnická revue. – Roč. 8, č. 1 (1997), s. 31–32.

Německá ministerstva kultury a knihovnictví / Zdeněk Franc
In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 48, č. 1 (1996), s. 20–21.

Novostavba Národní a univerzitní knihovny v Záhřebu / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 4, č. 4 (1993), s. 269–271.

Podzemní depozitář Rakouské národní knihovny / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 5, č. 5 (1994), s. 381–384.

Portugalská národní knihovna / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : knihovnická revue. – Roč. 8, č. 2 (1997), s. 85.

Rakouské knihovnictví / Zdeněk Franc

In: Bulletin SKIP. – Roč. 4, Zvl. č. Rakouské knihovnictví (1995), s. 4–7.

Sjezd Sdružení rakouských knihovníků / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 1, č. 2 (1990), s. 86–94.

Výroční zpráva Německé knihovny ve Frankfurtu nad Mohanem / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : knihovnická revue. – Roč. 8, č. 3 (1997), s. 142.

Zpráva o služební cestě do Rakouska ve dnech 4.9.1990–8.9.1990 : 21. sjezd Sdružení rakouských knihovníků. Bregenz, 05. 09.1990–07.09.1990 / Vojtěch Balík, Zdeněk Franc, Vít Richter. – Praha : Národní knihovna České republiky, 1990. – [12] s.

Osobnosti

Bratislavský seminář k výročí Jana Emlera : [význam osobnosti Jana Emlera] [seminář]. Bratislava, 29.09.1992 / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 44, č. 12 (1992), s. 420.

Bratislavský seminář o Janu Emlerovi : [význam osobnosti Jana Emlera] [seminář]. Bratislava, 29.09.1992 / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 3, č. 5 (1992), s. 217.

Dodatkem k jednomu nekrologu / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 4 (1992), s. 17–18.

Karel Maria Charuel (1742–1779) / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 8 (1997), s. 17.

Knihovník a historik Jan Peisker / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 1 (1997), s. 16–17.

Návrat Zdeňka Němečka / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 8–9 (1993), s. 20.

Osmdesátiny PhDr. Kamila Groha / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 4, č. 6 (1993), s. 431–435.

PhDr. Miroslav Halík / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 16/17 (1994), s. 27–29.

PhDr. Emil Franke / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 22/23 (1994), s. 30–31.

PhDr. Flora Kleinschnitzová / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 3 (1996), s. 26.

PhDr. Otto Šimáček / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 15 (1998), s. 20–21.

První habilitovaná žena v Československu / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 16 (1999), s. 20–21.

Sedmdesátiny PhDr. Miloše Papírníka / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 5, č. 6 (1994), s. 459–461.

Viktor Palivec (1908–1989) / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 19 (1993), s. 15–16.

Za Michalem Fedorem / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 5, č. 5 (1994), s. 393–394.

Historie Klementina

28. říjen a klementinská knihovna / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 17 (1998), s. 16–19.

Klementinská knihovna : bibliotheca semper viva : k 220. výročí zveřejnění : Bibliotheca semper viva [výstava]. Praha 1997 / Kateřina Hekrdlová, Zdeněk Franc ; přel. Lukáš Houdek. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR, 1997 – 55 s. : obr. – Souběžný název a text v jazyce anglickém.

„Klementinum – můj osud“ / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 22 (1996), s. 26.

Klementinum před dvěma sty lety / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 3 (1992), s. 12–13.

Machoňova přestavba Klementina / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 15/16 (1996), s. 37–38.

První ženy v Klementinu / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 20/21 (1995), s. 25–26.

Předjezuitské Klementinum / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 16 (1997), s. 16–21.

Sonda Antonína Spirka do fondu knihovny z roku 1884 / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 13 (1999), s. 14–15.

Wernerovo vyobrazení Klementina / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny v Praze. – Č. 1/2 (1995), s. 29–31.

Židovské kulturní osobnosti v pražské Univerzitní knihovně / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 2, č. 5 (1991), s. 305–307.

Recenze

Acta bibliothecalis et informatica / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 48, č. 11 (1996), s. 418–419.

Rec. na : Acta bibliothecalis et informatica. – Opava : Slezská univerzita – Filozoficko–přírodovědná fakulta, 1996. – 107 s.

Adresář členů SKIP / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 46, č. 6 (1994), s. 209.

Rec. na : Adresář členů SKIP. – Praha : SKIP, 1994.

Bratislavský seminář o Janu Emmlerovi / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : knihovnická revue. – Roč. 6, č. 6 (1995), s. 229.

Rec. na : Bulletin Univerzitetnej knižnice v Bratislave. – Č. 3 (1992). – 55 s.

Dva slovenské sborníky / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 46, č. 6 (1994), s. 210–211.

Rec. na : Kniha '91–'92. – Martin : Matica slovenská, 1993. – 211 s.; Bibliografický zborník 1991. – Martin : Matica slovenská, 1993. – 251 s.

Informační dálnice a knihovny / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 47, č. 11 (1995), s. 432.

Rec. na : Informační dálnice a knihovny / Rudolf Vlasák. – Praha : SKIP, 1995. – 82 s.

Katalogy Národní knihovny / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 46, č. 6 (1994), s. 209.

Rec. na : Přehled katalogů, kartoték a databází v Národní knihovně v Praze. – Praha : Národní knihovna v Praze, 1993. – 267 s., rejstř.

Kniha o knize / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 1, č. 1 (1990), s. 54–55.

Rec. na : Česká kniha v proměnách staletí / Mirjam Bohatcová [aj.]. – Praha : Panorama, 1990. – 622 s.

Koordinace zrušených knižnic / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 45, č. 6 (1993), s. 212.

Rec. na : Kooperačné združenia knižnic : zborník materiálov zo seminára. – [s.l.] : Koordinačné centrum knižnic MS–SNK, 1993. – 41 s.

Městská knihovna v Praze / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 2, č. 3 (1991), s. 175.

Rec. na : Městská knihovna v Praze – 100 let služeb Pražanům / Jan Vávra. – Praha : Městská knihovna, 1990. – 32 s.

Městské knihovny na západě / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Č. 2 (1992), s. 65.

Rec. na : Veřejné knihovny ve velkých městech, jejich financování a řízení / zprac. K. Čadilová. – Praha : Národní knihovna, 1991. – 26 s.

Německé knihovnictví / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 47, č. 1 (1995), s. 37.

Rec. na : Bulletin SKIP // Zvl. č. Německé knihovnictví (1994), 20 s.

Nová publikace o stavu a výhledech německých knihoven : Bibliotheken '93 / Zdeněk Franc

In: Bulletin SKIP. – Roč. 3, zvl. č. Německé knihovnictví (1994), s. 14–15.

Rec. na : Bibliotheken '93 : Strukturen, Aufgaben, Positionen / Hans-Jürgen Kuhlmeier ...[aj.]. – [s.l.] : Spolkové sdružení německých knihovnických svazů, 1994. – 182 s.

„Informační dálnice a knihovny“ podruhé / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 49, č. 1 (1997), s. 33.

Rec. na : Informační dálnice a knihovny / Rudolf Vlasák. – Praha : SKIP, 1996.

Průvodce historií Národní knihovny ČR / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 49, č. 11/12 (1997), s. 400–401.

Rec. na : Průvodce historií Národní knihovny ČR. – Praha : Národní knihovna ČR, 1997. – 48 s.

Publikace o starých italských knihovnách / Zdeněk Franc

In: Informace TÚK. – Roč. 21, č. 2 (1992), s. 22–24.

Rec. na : Le biblioteche d' Italia / O. Giustini, M. Manodori, L. Pejretti ...[aj.]. – [s.l.] : Ministero di cultura, 1990. – 160 s., 11 příl.

Užitečná příručka / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 48, č. 11 (1996), s. 415–416.

Rec. na : Příručka knihovníka / Ilona Nemeškalová ...[aj.]. – Ostrava : SVK, 1966. – 63 s., příl.

Veřejné knihovny hlavního města Prahy / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 48, č. 4 (1996), s. 151.

Rec. na : Historický vývoj sítě / Jan Vávra. – Praha : Městská knihovna, 1996. – 24 s.

Různé

Evropské společenství o půjčování nosičů zvuku / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 45, č. 12 (1993), s. 400–401.

K poplatkům knihoven za půjčování nosičů zvuku / Zdeněk Franc

In: Informace TÚK. – Roč. 20, č. 4 (1991), s. 43–45.

K půjčování nosičů zvuku v knihovnách / Zdeněk Franc

In: Bulletin SKIP. – Roč. 2, č. 3 (1993), s. 1–6.

K půjčování nosičů zvuku v knihovnách / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 4, č. 5 (1993), s. 364–365.

Literární dílo Edvarda Beneše a Národní knihovna : dílo Edvarda Beneše [výstava]. Praha, 06.05.1996–08.06.1996 / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 11/12 (1996), s. 24–25.

Nová koncepce parlamentní knihovny / Zdeněk Franc

In: Národní knihovna : časopis pro otázky knihovnické teorie a praxe. – Roč. 2, č. 1 (1991), s. 19–20.

Publikace o knihovnických zákonech / Zdeněk Franc

In: Informace TÚK. – Roč. 20, č. 3 (1991), s. 33–35.

„Velcí Češi – velcí Evropané“ : velcí Češi – velcí Evropané [cyklus historických přednášek]. Praha 1997 / Zdeněk Franc

In: Informační bulletin Národní knihovny ČR. – Č. 15 (1997), s. 17–18.

Výstava „Dílo Edvarda Beneše“ : dílo Edvarda Beneše [výstava]. Praha, 06.05.1996–08.06.1996 / Zdeněk Franc

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou. – Roč. 48, č. 6 (1996), s. 206.

